

Dream of Venus

IN DE RUIMTE

Dromen van artistieke vrijheid

Lotte Bode
Gezien op 15 september 2019
In de Ruimte, Gent
Het TheaterFestival

In de artistieke vrijplaats 'In de Ruimte' doet iedereen lekker wat hij wil. Tijdens 'Dream of Venus' mag je proeven, ruiken, zien en horen. Maar je wordt er ook op de proef gesteld.

16 SEPTEMBER 2019

Als Het TheaterFestival een *underground* expositieplek in haar programma opneemt, is het dan nog *underground*? Na tien dagen theater in de grootste Gentse zalen, sluit het festival af met een *happening* in een industriepand in Ledeberg. 'In de Ruimte' is een vrijplaats voor kunstenaars, opgericht door Robert Monchen. De expositieruimte biedt niet alleen een overgang tussen het atelier en het museum, maar weeft ook muziek, performance en beeldende kunst door elkaar. De tickets zijn niet uitverkocht, het publiek loopt binnen en buiten, er is geen tijdslijn, drank is gratis en iedereen mag mee doen. 'In de Ruimte' is een gemoedelijke plek zonder plechtige theateretiquette.

De avond begint tussen vier zwarte doeken. In die geïmproviseerde *black cube* brengt de Peruviaanse kunstenares Bárbara Prada haar performance 'The Depression of an Iceberg'. We zitten op de grond rond een toren ijsblokken van pakweg een meter hoog en een grote kom zout. Als een inuït uit zijn huis, komt Prada via een luik uit de vloer gekropen. Ze bakent haar poolzone af met een spoor van zout en spreekt ons bevlogen toe over de 'nieuwe en generische' ruimte die ze hier creëert. Even maken we deel uit van haar sekte.

Door zout en ijs te mengen, geraken de stoffen uit evenwicht en daalt de temperatuur van het mengsel automatisch. Tussen het smeltende ijs en oplossende zout vraagt Prada wanhopig: 'what are we supposed to learn from a

crisis or depression?' Door haar theatraal geroep spreekt de goeroe boven de hoofden van haar sekteleden. Pas wanneer ze zelf de kamer verlaat, zijn we echt mee. Toeschouwers maken figuurtjes van zoutkorrels, slaan ijspegels stuk of maken een zoutwaterig mengsel tot hun handen verschrompelen. Prada construeert een klimaatverandering op microniveau en verplicht ons om ons die ruimte eigen te maken.

Het tweede luik van de avond is een artistieke roes. Een natuurnimf biedt druiven aan en neemt ons mee naar 'Dream of Venus'. De kamers hangen vol takken met dorre bladeren, er staan Mariabeeldjes en een etalage van speelgoedinstrumenten. Wie wil, kan gaan zitten in een soort Arabisch theehuisje of verdwalen in de *dark room* met vervormde spiegels en lege vogelkooi. Op een video zien we hoe de tenen van twee voeten erotisch met elkaar verwikkeld raken. Het evenement ontleent zijn naam aan het surrealistische paviljoen dat Salvador Dalí maakte voor de wereldtentoonstelling van 1939 in New York. Geen wereldberoemde schilders hier in Ledeberg, maar wel beloftevolle kunstenaars die er op los experimenteren.

Hun experiment betekent ook dat ze zich niet altijd veel aantrekken van het publiek. Woordkunstenaar Reinout Rinus De Vos bijvoorbeeld deelt zijn reeks creatieve scheldwoorden, van 'ontboste bosbes' tot 'onthaarde kiwi', maar blijft opsommen tot wij al lang verzadigd zijn. Performers Lizzy Vandierendonck en Elpidia Raffaella zetten een ketel op het vuur en maken kruidendrankjes met kaneel, balsamico of appelsienenzest. De twee heksen laten zich leiden door hun eigen reukzin en gaan geconcentreerd te werk. Ze delen hun ondrinkbare mengsels uit en blijven zodanig lang in stilte doorgaan tot de toeschouwers zelf naar een andere ruimte afdruipen. Met zijn poëtische interventies zoekt Philip Volckaert de ongemakkelijkheid zelfs bewust op. Hij vraagt statig of we een inleiding willen, sukkelt met zijn geluidsapparatuur en dicht ook over de angst om geen applaus te krijgen. Ludiek vat hij het zelf goed samen: 'onderga mij.'

Het is jammer dat deze eigenwijze broedplaats binnenkort moet opdoeken omdat de huur van de locatie ten einde loopt. 'In de Ruimte' vindt geen andere locatie, maar sowieso is er weinig draagvlak voor dergelijke *artistrun* collectieven. De Antwerpse tegenhanger 'Forbidden City' werd in september zelfs gesloten door de politie vanwege zijn zogenaamd 'imagoverlagend karakter'. De organisatie moest bewijzen dat ze wel degelijk een expositieruimte was. Of hoe alles wat buiten de lijntjes kleurt, wordt afgewezen. Nochtans blijven *offspaces* draaien vanwege geëngageerde vrijwilligers die artistieke vrijheid hoog in het vaandel dragen. Moeten we de uitzonderlijke plekken waarin institutionele structuren het nog niet winnen van de kunsten, niet juist koesteren?